

POSELSTVÍ POSVÁTNEHO SYNODU PRAVOSLAVNÉ CÍRKVE V ČESKÝCH ZEMÍCH A NA SLOVENSKU

PASCHA KRISTOVA 2025

Drazí duchovní otcové, bratři a sestry:

VSTAL Z MRTVÝCH KRISTUS! CHRISTÓS VOSKRÉSE!

Církev Kristova je „příbytkem Božím mezi lidmi“ (Zjev 21,3), je matkou a pěstounkou nás všech a v ní je naše naděje na dosažení spásy. Církev jako naše Matka opět svolává nás, své děti, abychom „žalmy, hymny a duchovními písněmi“ (Efez 5,19), ale především svou účastí na paschální Oběti, oslavili ve víře, naději a lásce — a kráčením po „cestě nového života“ (Řím 6,4) — vítězství našeho Spasitele nad smrtí.

Znovu můžeme zvěstovat „velké skutky Toho, kdo nás povolal z temnoty do svého podivuhodného světla“. (1 Petr 2,9) Duch Svatý nám vnukl, abychom „jedněmi ústy a jedním srdcem“ zpívali „vítěznou píseň“ Kristu, který vstal z mrtvých a daroval lidem nesmrtelnost a neporušitelnost, aby je zbožstil. Plni radosti děkujeme jedinému požehnanému Bohu a Pánu za to, že smrt rozdrtil, peklo vyplenil a nám daroval „prvotinu jiného — věčného života“.

Světlo Kristova Zmrtvýchvstání proniklo celý vesmír. Sv. Jan Damašský v paschálním kánonu volá: „Nyní je vše naplněno světlem — nebe, země i podsvětí; necht' všechno stvoření oslavuje Kristovo Vzkříšení!“

Světlo Vzkříšení se nepodobá záři slunce nebo jiných hvězd a galaxií, ani polární záři. Světlo Vzkříšení — to je osobní zkušenost přítomnosti Boží v životě člověka.

Kristus jednou řekl židovským zákoníkům a farizejům: „Já jsem světlo světa. Kdo mne následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.“ (Jan 8,12) Hledáme-li upřímně Boha, zbavuje se naše duše veškeré temnoty. Naopak, když se necháme zotročit vášněmi — a je jedno, jestli duševními nebo tělesnými — uvrhneme sami sebe do temnoty, která je plná špatných myšlenek, hříšných rozhodnutí a zlých skutků.

Vzpomeňme si na vůdce židovského národa — ačkoliv se od římských vojáků dozvěděli o odvaleném kameni a prázdném hrobě, ačkoliv od nich vyslechli zprávu o tom, že Kristus vstal z mrtvých — stejně kvůli svým hříšným vášním zůstali „věrní své nevěře“.

Nestačí jen vědět, že Světlo Vzkříšení existuje a že má sílu změnit lidské srdce. Je potřebná také odpověď naší vlastní svobodné vůle. Blahodátne světlo, které zazářilo z Kristova hrobu, zaplašuje temnotu hříchu z lidského života, ale člověk musí sám vynaložit nějaké úsilí, aby zlo ze svého života odstranil.

Toto světlo nepřestává svítit v žádné době a na žádném místě — osvěcuje srdce těch, kteří jsou ochotni je přijmout. Toto světlo má moc vyhnat zoufalství smrti, zla, nedůvěry, nepřátelství, nespravedlnosti, válek a egoismu starého člověka (Efez 4,22). Světlo Kristovo má moc vše proměnit na radost lásky, víry, jednoty, pokoje a spravedlnosti nového člověka, obnovovaného podle obrazu Kristova. (Efez 4,24)

Ten, kdo skrze svaté Tajiny poznal vzkříšeného Krista a vrostl do Jeho mystického Těla — do Církve, může už dopředu okusit nevýslovnou radost Božího Království. A když vnímá, jak se jeho srdce pod dotykem Boží blahodati mění, může v pokoře vyznat: „Toto učinila pravice Nejvyššího!“ (Ž 76,11) Zároveň si může člověk položit otázku: „Kdo je veliký jako Bůh náš?“ (Ž 76,14) „Ty jsi Bůh, jenž činíš divy!“ Koho je možno srovnat s pravým Pánem, který stojí nad dějinami, s Králem slávy a Vládcem světa, s „tím, který je, který byl a který přijde?“ (Zjev 1,8)

Vyslyšme radu svatých Otců a dejme vzkříšenému Spasiteli celé své srdce. Prosme jej, aby světlo Jeho zmrtvýchvstání rozptýlilo veškerou temnotu a dalo nám неотředitelnou jistotu, že „*Kristus*, který je v nás, je větší než *d'ábel*, který je ve světě“. (1 Jn 4,4) Ač se někdy zlo ve světě kolem nás zdá být děsivé, nezapomínejme, že každý z nás může něco učinit pro jeho překonání. Otevřeme Kristu svá srdce a připojme se k Němu tím, že vztáhneme své ruce na pomoc těm, kdo trpí. Jak to obvykle říkal sv. Antonín Veliký: „Neztrácejme odvahu, vždyť Bůh nám daroval spásu!“

Podle příkladu svatého apoštola Pavla prosme „Otce slávy, aby nám dal Ducha moudrosti a osvítil oči našeho srdce, abychom chápali, k jaké naději nás povolal.“ (Efez 1,17-18) Očist' me své duchovní smysly, abychom v nepřístupném Světle Vzkříšení uzřeli Boží tajemství. Svlékněme ze sebe skutky tmy a oblečme se do zbroje světla. (Řím 13,12)

Co jsou skutky tmy? To, „o čem je hanba už jen mluvit“ (Ef 5,12), ale čeho se dopouštějí lidé „plní všelijaké nespravedlnosti, zloby, lakomství, zla, závisti, vraždy, sváru, podvodu, nízkosti: klevetníci, pomlouvači, ti, kteří nenávidí Boha, násilníci, domýšlivci, vychloubači“. Takoví, o jakých apoštol Pavel říká: „Vymýšlejí zlé věci, neposlouchají rodiče, jsou nerozumní, nestálí, nelaskaví, nemilosrdní.“ (Řím 1,29-31)

Nežijme už ve tmě, jinak nás Kristovo světlo překvapí jako den zloděje. Vždyť, jak říká apoštol Pavel, „všichni jsme dětmi světla a dětmi dne. Nepatříme noci ani tmě. Nespěme tedy jako ti druzí, ale bděme a buďme střízliví. Vždyť Bůh nás neurčil k hněvu, ale abychom získali spásu skrze našeho Pána Ježíše Krista, který zemřel za nás, abychom spolu s ním žili.“ (1 Tes 5,4-10)

V této chvíli triumfu Života nad smrtí pamatujme ve svých modlitbách na všechny, kteří jsou nespravedlivě oloupeni o paschální radost — válkou či pronásledováním: kéž jim Pán Ježíš, který vstal z mrtvých, sám je útěchou, nadějí a vysvobozením. Mysleme i na ty, co jsou nemocní, opuštění nebo na okraji společnosti, a prosme, abychom jim ve jménu Toho, který zvítězil nad smrtí, dokázali setřít slzy z očí. Ať nám všem blahodat' Kristova Zmrtvýchvstání přinese „každý dar dokonalý, který shůry jest“ od Otce světél (Jak 1,17) a naplní pokojem naše dny!

† **Rastislav**

arcibiskup prešovský,
metropolita českých zemí a Slovenska

† **Michal**

arcibiskup pražský a českých zemí

† **Juraj**

arcibiskup michalovsko-košický

† **Izaiáš**

biskup olomoucko-brněnský